

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti și Nadejda Toma,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Orhei din 24 decembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2015, declarat de avocatul Nicolae Roșca în numele inculpatului

Țîpac Gheorghe Vasile, născut la 28 ianuarie 1979, originar și domiciliat s. Temeleuți, r-nul Călărași.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.04.2014 - 24.12.2014;

Instanța de apel: 03.02.2015 - 25.03.2015;

Instanța de recurs: 16.07.2015 - 08.12.2015.

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 24 decembrie 2014, Gheorghe Țîpac, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 168 Cod penal, la 1 (unu) an închisoare, iar în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de administrarea bunurilor pe un termen de 2 (doi) ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Gheorghe Țîpac i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de administrarea bunurilor pe un termen de 2 (doi) ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

A fost admisă acțiunea civilă, fiind încasat din contul lui Gheorghe Țîpac în beneficiul lui Ion Zubco, suma de 11150 (unsprezece mii una sută cincizeci) lei, cu titlu de prejudiciu material.

2. Pentru a pronunța sentința, în fapt, prima instanță a constatat, că Gheorghe Țîpac, activând în funcția de administrator al SRL „Saunord” cu sediul amplasat pe adresa or. Bălți, str. L. Damian 47, în toamna anului 2012, în s. Bolohan, r-nul Orhei, acționând în scopul obținerii muncii altei persoane prin înșelăciune, din interes material, i-a indus în eroare pe Alexei Peșterean, Vadim Botnari și Ion Zubco, că în cazul efectuării lucrărilor de renovare a fațadei școlii din s. Bolohan, r-nul Orhei, vor fi remunerați pentru lucrul real prestat, însă contrar acestei promisiuni, după efectuarea de către Alexei Peșterean, Vadim Botnari și Ion Zubco a lucrărilor de renovare a fațadei școlii, primind prin transfer în luna noiembrie 2012, de la SA „Monolit”, mijloacele

bănești destinate pentru achitarea lucrărilor efectuate, intenționat nu le-a achitat părților vătămate remunerarea pentru munca prestată, astfel, cauzându-i lui Ion Zubco un prejudiciu material în valoare totală de 19150 lei, lui Alexei Peșterean un prejudiciu material în valoare de 2000 lei și lui Vadim Botnari un prejudiciu material în valoare de 2000 lei.

Tot el, activând în funcția de administrator al SRL „Saunord” cu sediul amplasat pe adresa or. Bălți, str. L. Damian 47, în toamna anului 2012, în s. Bolohan, r-nul Orhei, din interes material, acționând în scopul obținerii muncii altei persoane prin înșelăciune, l-a dus în eroare pe Ion Galatîr că, în cazul efectuării lucrărilor de construcție a unui garaj amplasat în mun. Chișinău, va fi remunerat zilnic cu suma de 200 lei pentru lucrul prestat, însă contrar acestei promisiuni, după efectuarea pe parcursul a patru zile de către Ion Galatîr a lucrărilor de construcție a garajului, intenționat nu i-a achitat remunerarea pentru munca prestată pe parcursul a două zile, astfel, cauzându-i părții vătămate Ion Galatîr, un prejudiciu material în valoare totală de 400 lei.

Tot Gheorghe Țîpac, activând în funcția de administrator al SRL „Saunord” cu sediul amplasat pe adresa or. Bălți, str. L. Damian 47, urmărind scopul de profit și de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane, abuzând de încrederea ce i-a fost acordată de către Ion Zubco, l-a indus pe ultimul în eroare că contul SRL „Saunord” este blocat și astfel nu are posibilitatea de a achita remunerarea pentru munca prestată de Ion Zubco, de renovare a fațadei școlii din s. Bolohan, r-nul Orhei și a solicitat de la Ion Zubco, suma de 3000 lei, în scopul achitării unei amenzi inventate pentru deblocarea contului, ulterior, sub pretextul menționat, în luna decembrie 2012, în s. Bolohan, r-nul Orhei, a solicitat și a primit de la Ion Zubco suma de 3000 lei, sumă de bani pe care a trecut-o ilegal în folosul său, adică a însușit-o, cauzându-i lui Ion Zubco o daună materială în proporții considerabile, în sumă de 3000 lei.

3. Inculpatul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motivul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cerințelor sale inculpatul a invocat că, el nu a forțat pe nimeni și nu a impus prin violență pe cineva împotriva voinței sale, să presteze servicii de construcție, fapt ce se confirmă prin declarațiile părților vătămate.

Astfel, a relatat că din declarațiile părții vătămate, Ion Zubco, rezultă că acesta a fost angajat în perioada anului 2012 și nu a fost forțat să muncească, iar părțile vătămate, Ion Galatîr și Alexei Peșterean au declarat că inculpatul nu a aplicat violență asupra lor.

A mai menționat inculpatul, că vinovăția sa nu a fost probată, iar acțiunile sale nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii, neînțelegerile apărute între el și părțile vătămate fiind relații civile.

3.1. Avocatul Nicolae Roșca în numele inculpatului Gheorghe Țîpac, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea apelului apărarea a invocat, că inculpatul nu a urmărit careva scopuri infracționale, nu a avut careva motive întemeiate ce ar putea duce la consumarea infracțiunii și nici nu a forțat pe nimeni să presteze careva munci împotriva dorinței sale sau să obțină careva servicii prin înșelăciune.

Susține, că aceste argumente sunt dovedite atât prin declarațiile inculpatului date la faza urmăririi penale, ulterior expuse și în cadrul examinării judecătorești, cât și prin declarațiile date de către părțile vătămate, care au afirmat unanim că munca pe care au

îndeplinit-o a fost propusă de către Gheorghe Țîpac și ei au acceptat-o, deoarece nu erau angajați în câmpul muncii și nu aveau o altă ocupație, nefiind forțați de către inculpat să muncească.

Astfel, apărarea a relatat, că după finisarea lucrărilor, la 20-25 octombrie 2012, de către SA „Monolit” a fost recepționat întregul volum de muncă, iar careva obiecții privind calitatea lucrărilor prestate nu au fost înaintate, în schimb banii (plata pentru munca prestată) au fost transferați de către SA „Monolit”, după o lună de zile, acest fapt fiind confirmat prin dispoziția de plată din 26 noiembrie 2012, din care motiv au avut loc tergiversări la achitarea plății pentru serviciile prestate de către muncitori.

Ulterior, la 19 noiembrie 2012, din cauza datoriilor față de furnizori, IFS și executorii judecătorești au aplicat sechestre pe conturile SRL „Saunord”, inculpatul Gheorghe Țîpac fiind în continuare în imposibilitate de a achita muncitorilor din s. Bolohan, r-nul Orhei, plata pentru munca prestată, iar ca urmare a acestor acțiuni nedorite și în urma problemelor personale, inculpatul trecând în acea perioadă printr-o procedură de divorț și stabilirea domiciliului copilului, neintenționat, dar recunoaște că a admis, nu a răspuns apelurilor părților vătămate, care așteptau să primească salariul, și din acel moment au apărut primele suspiciuni și declarații precum că au fost înșelați, ca mai apoi, acele declarații să se transforme în învinuiri care au stat la baza emiterii sentinței de condamnare.

A invocat apărarea că acțiunile descrise sunt de fapt relații civile.

În ceea ce ține de condamnarea inculpatului în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, avocatul Nicolae Roșca a menționat, că prima instanță nu a examinat sub toate aspectele acțiunile inculpatului și nu a intrat în esența învinuirii ce i se aduce, deoarece acesta a luat cu împrumut suma de 3000 lei, de la Ion Zubco și de la soția acestuia Lidia Zubco, care este ruda lui Gheorghe Țîpac, pentru soluționarea problemei deblocării conturilor firmei SRL „Saunord”.

Ulterior, suma împrumutată în valoare de 3000 lei, inculpatul a restituit-o, achitând și dobândă, în total 5000 lei, precum și datoriile față de celelalte părți vătămate.

În opinia apărării, muncitorii din s. Bolohan, r-nul Orhei urmau să înainteze o acțiune în ordine civilă privind achitarea datoriilor și nicidecum o plângere la poliție sau procuratură.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 25 martie 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de avocatul Nicolae Roșca în numele inculpatului și de inculpatul Gheorghe Țîpac, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției nominalizate, instanța de apel a stabilit, că prima instanță analizând probele administrate la faza urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești, a stabilit o corectă situație de fapt, acordând faptelor reținute o încadrare juridică corespunzătoare, și anume în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, - *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile* și în baza art. 168 Cod penal, - *obținerea muncii de la o persoană împotriva voinței ei, prin înșelăciune*.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 168 Cod penal, reieșind din faptul că, Gheorghe Țîpac a săvârșit infracțiunea respectivă în toamna anului 2012, pe când alin. (2) al acestui articol, care înrăutățește pedeapsa și situația persoanei vinovate a fost introdus prin Legea nr. 270 din 07 noiembrie 2013, în vigoare din 10 decembrie 2013.

Cu referire la argumentele inculpatului Gheorghe Țîpac precum că, dânsul nu a

forțat pe nimeni și nu a aplicat violență în privința părților vătămate în scopul prestării serviciilor de construcție, împotriva voinței lor, instanța de apel le-a apreciat critic, specificând, că infracțiunea săvârșită de inculpat s-a exprimat prin obținerea muncii părților vătămate Ion Zubco, Ion Galatîr și Alexei Peșterean, prin înșelăciune, respectiv, prin promisiunea că li se vor achita sume bănești pentru munca prestată, fapt confirmat prin declarațiile acestora, potrivit cărora, după finisarea lucrărilor, inculpatul Gheorghe Țîpac le-a spus că SA „Monolit” a efectuat transferul bănesc pentru lucrările efectuate pe contul firmei sale, dar a motivat că, conturile bancare ale SRL „Saunord” au fost blocate și pentru a le debloca trebuia să achite o amendă în mărime de 3000 lei.

Tot la acest compartiment, instanța de apel a reținut și certificatul eliberat de SA „Monolit” din 21 octombrie 2013, prin care se atestă că, în conformitate cu contractul nr. 33191-12-C-2001 din 27 ianuarie 2012, s-a efectuat „Renovarea școlii din s. Bolohan, r-nul Orhei”, în procesul executării lucrărilor fiind încheiat contractul de subantrepriză nr. 4/18-12 din 22 august 2012 cu SRL „Saunord” pentru executarea lucrărilor de termoizolare și finisare a fațadei.

După acceptarea lucrărilor, au fost semnate procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate, iar achitarea definitivă s-a efectuat în luna noiembrie 2012 (f. d. 16).

De altfel, instanța de apel a remarcat, că ordinele de plată anexate la materialele cauzei atestă că, SA „Monolit” a transferat beneficiarului SRL „Saunord” la 26 septembrie 2012, suma de 10000 lei, iar la 04 octombrie 2012, suma de 70000 lei (f. d. 123-124).

Instanța de apel a respins și argumentele avocatului precum că inculpatul nu a urmărit careva scopuri infracționale, nu a avut careva motive ce ar putea duce la consumarea infracțiunii și nici nu a forțat pe nimeni să presteze careva munci împotriva dorinței sale sau să obțină careva servicii prin înșelăciune, acestea fiind apreciate ca o tactică de apărare, care nu poate fi constatată prin nici o probă pertinentă și concludentă administrată la materialele cauzei.

Instanța de apel a evidențiat, că din declarațiile părților vătămate Ion Zubco, Ion Galatîr și Alexei Peșterean, precum și din materialele administrate la urmărirea penală și în cadrul ședinței de judecată, rezultă că, inculpatul i-a indus în eroare pe Alexei Peșterean, Vadim Botnari și Ion Zubco că, în cazul efectuării lucrărilor de renovare a fațadei școlii din s. Bolohan, r-nul Orhei, vor fi remunerați pentru serviciul real prestat, însă contrar acestei promisiuni, după efectuarea de către aceștia a lucrărilor de renovare, primind prin transfer în luna noiembrie 2012, de la SA „Monolit” mijloace bănești destinate pentru achitarea lucrărilor efectuate, intenționat nu le-a achitat părților vătămate remunerarea pentru munca prestată.

Instanța de apel a respins și poziția inculpatului și a apărării, potrivit căreia relațiile dintre inculpat și părțile vătămate sunt de natură civilă, menționând că în așa situație între Gheorghe Țîpac și părțile vătămate Ion Zubco, Ion Galatîr și Alexei Peșterean, urmau a fi încheiate contracte individuale de muncă, în formă scrisă, ceea ce la caz lipsește. Contractul fiind acel act juridic care stabilește, modifică sau stinge careva drepturi și obligații între părțile contractante.

La fel, au fost respinse și afirmațiile avocatului Nicolae Roșca referitoare la împrumutul de 3000 lei, primit de inculpat de la soții Zubco pentru soluționarea deblocării conturilor firmei SRL „Saunord”, la acest capitol fiind menționat, că în instanța de judecată nu a fost prezentat nici un înscris, care ar proba încheierea actului juridic între părți în scris, în conformitate cu prevederile art. 210 alin. (1), (2) Cod civil.

5. Avocatul Nicolae Roșca în numele inculpatului Gheorghe Țipac, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, a declarat recurs, solicitând casarea hotărârilor judecătorești adoptate la caz, cu emiterea unei hotărâri de achitare.

În motivarea recursului apărarea a indicat, că instanțele judecătorești nu au intrat pe deplin în esența acțiunilor inculpatului, dându-le o apreciere greșită, fapt ce denotă ilegalitatea hotărârilor judecătorești, din motiv că faptele imputate inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. art. 168, 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Menționează recurentul, că inculpatul a încheiat cu părțile vătămate un contract individual de muncă în formă verbală, formă prevăzută de art. 58 alin. (3) Codul muncii, convenind la prețul 80 lei pentru 1m² de fațadă și la 30 lei pentru efectuarea lucrărilor unui metru de taluză.

Așadar, la începutul lunii octombrie 2012, când a primit prima tranșă de la SA „Monolit”, inculpatul a achitat o parte din salariu muncitorilor și câte 1000 lei, avans celor trei persoane din s. Bolohan, r-nul Orhei: Ion Zubco, Alexei Peșterean și Vadim Botnari.

La fel, pentru munca prestată, lui Ion Galatîr, inculpatul i-a achitat un avans de 400 lei, iar restul sumei de 400 lei plus 150 lei, împrumutați de la acesta, urmau a fi achitați de inculpat, după ce urma să primească toți banii de la proprietarul garajului.

Astfel, remarcă avocatul că inculpatul nu a urmărit scopuri infracționale, nu a avut motive întemeiate ce ar putea duce la consumarea infracțiunii și nici nu a forțat pe nimeni să presteze munca împotriva voinței sale sau să obțină careva servicii prin înșelăciune.

Subliniază apărarea că, atât declarațiile inculpatului date la faza urmăririi penale și cercetării judecătorești, cât și declarațiile date de către părțile vătămate, denotă că munca pe care au îndeplinit-o a fost propusă de Gheorghe Țipac, iar ei au acceptat-o deoarece nu erau angajați în câmpul muncii, nu aveau o altă ocupație, dar nicidecum nu au fost forțați de inculpat să muncească.

Relevă, că după finisarea lucrărilor de construcție, la 20-25 octombrie 2012, de către SA „Monolit” a fost recepționat întregul volum de muncă, iar careva obiecții către calitatea lucrărilor prestate nu au fost înaintate, în schimb banii (plata pentru munca prestată) au fost transferați de către SA „Monolit”, după o lună de zile, acest fapt fiind probat prin dispoziția de plată din 26 noiembrie 2012, anexată la dosar, din care motiv și au avut loc tergiversările privind achitarea pentru volumul de lucru îndeplinit.

La 19 noiembrie 2012, din cauza unor datorii față de furnizorii de mărfuri, IFS și executorii judecătorești au aplicat sechestre pe conturile bancare a SRL „Saunord”, inculpatul fiind în imposibilitate a se achita cu lucrătorii din s. Bolohan, r-nul Orhei, iar ca urmare a acestor acțiuni nedorite și în urma problemelor sale personale, inculpatul trecând în acea perioadă printr-o procedură de divorț și stabilirea domiciliului copilului, neintenționat, dar recunoaște că a admis, nu a răspuns apelurilor părților vătămate, care așteptau să primească salariul datorat, iar din acel moment au apărut primele suspiciuni și declarații precum că au fost înșelați, ca mai apoi, declarațiile să se transforme în învinuiri care au stat la baza emiterii sentinței de condamnare.

Avocatul este de opinia, că din circumstanțele relatate, nu rezultă că în acțiunile inculpatului se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 168 Cod penal.

Totodată subliniază că, în relațiile civile, pot interveni anumite circumstanțe ce nu depind de voința părților, care finalmente duc la tergiversarea executării obligațiilor sau

a neexecutării acestora.

În ceea ce ține de condamnarea inculpatului în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, apărarea susține, că instanțele judecătorești nu au examinat sub toate aspectele acțiunile inculpatului și nu a intrat în esența învinuirii ce i se aduce, deoarece acesta a luat cu împrumut suma de 3000 lei, de la Ion Zubco și soția acestuia Lidia Zubco, care este rudă cu el, pentru a soluționa problema deblocării conturilor SRL „Saunord” și nicidecum nu a dobândit această sumă pentru sine, prin înșelăciune.

Însă, din motiv că la acel moment datoria față de furnizori depășea cu mult suma împrumutată, nu a fost posibilă deblocarea conturilor, pentru achitarea muncitorilor ce au participat la lucrările de renovare a școlii din s. Bolohan, r-nul Orhei.

Reiterează că, suma împrumutată în valoare de 3000 lei a fost restituită, fiind calculate și dobânzi, în total achitând 5000 lei, totodată au fost achitate și datoriile ce le-a avut inculpatul față de celelalte părți vătămate.

Cu referire la prevederile art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, recurentul menționează că sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

6. Procurorul a depus referință asupra recursului declarat de apărare, menționând că acesta urmează a fi respins, deoarece argumentele invocate nu și-au găsit confirmare, nefiind stabilite presupusele erori de drept, iar chestiunea de reapreciere a probelor nu constituie temei de judecare în ordine de recurs.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi respins, ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Reieșind din conținutul recursului declarat de avocatul Nicolae Roșca în numele inculpatului Gheorghe Țîpac, Colegiul penal lărgit constată că titularul acestuia invocă temeiul pentru recurs stipulat la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, potrivit căruia decizia instanței de apel poate fi atacată cu recurs în cazul în care nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

În esență, criticele recurentului se axează pe ideea că atât prima instanță cât și instanța de apel nu au intrat pe deplin în esența acțiunilor inculpatului, dându-le o apreciere greșită, eronat dispunând condamnarea acestuia în baza art. art. 168, 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, când de fapt, relațiile dintre inculpat și părțile vătămate reprezintă raporturi de drept civil, care nu sunt pasibile răspunderii și pedepsei penale.

Verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că acestea sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției de

respingere a apelurilor declarate de avocatul Nicolae Roșca în numele inculpatului și de inculpatul Gheorghe Țîpac cu menținerea sentinței potrivit căreia inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 168 Cod penal, la 1 (unu) an închisoare, în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de administrarea bunurilor pe un termen de 2 (doi) ani, iar în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Gheorghe Țîpac i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de administrarea bunurilor pe un termen de 2 (doi) ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, în baza art. 90 Cod penal pe un termen de probă de 2 (doi) ani, și încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate, Ion Zubco, a sumei de 11150 (unsprezece mii una sută cincizeci) lei, cu titlu de prejudiciu material, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

În susținerea concluziei formulate, Colegiul penal lărgit se expune în felul următor.

În primul rând, relevant este de menționat că la această etapă, instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor de fond.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit nu examinează criticele referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea condamnării inculpatului în baza faptelor imputate prin rechizitoriu.

Respectiv, cu referire la situația de fapt relatată de recurent în cererea de recurs, care în opinia acestuia denotă nevinovăția inculpatului în săvârșirea faptelor incriminate prin rechizitoriu și demonstrează cauzele reale ale tergiversării achitării plăților cuvenite pentru munca prestată părților vătămate, Colegiul penal lărgit stabilește, că judecând apelurile, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de menținere a sentinței, soluția căreia este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că inculpatul a săvârșit infracțiunile prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, - *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile* și de art. 168 Cod penal, - *obținerea muncii de la o persoană împotriva voinței ei, prin înșelăciune.*

Cu referire la alegațiile recurentului, în sensul că între Gheorghe Țîpac și muncitorii din s. Bolohan, r-nul Orhei, au fost încheiate raporturi de drept civil care nu pot sta la baza atragerii inculpatului la răspundere penală, Colegiul penal lărgit consideră indispensabil de a oferi un răspuns deplin la problematica delimitării infracțiunii incriminate inculpatului de un litigiu civil, prin prisma specificării anumitor concluzii doctrinare în materie.

Așadar, la delimitarea nominalizată urmează a fi luat în considerare că temeiul aplicării răspunderii penale în baza art. 168 Cod penal, survine în urma ratificării de către R. Moldova a Convenției Organizației Internaționale a Muncii nr. 105 din 25 iunie 1991 privind abolirea muncii forțate, precum și a Convenției Organizației

Internațională a Muncii nr. 29 din 28 iunie 1930 privind munca forțată sau obligatorie, dar și în concordanță cu art. 2 alin. (4) din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care statuează că nimeni nu poate fi constrâns să execute o muncă forțată sau obligatorie.

În sensul actelor nominalizate, prin săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 168 Cod penal, se atentează la libertatea persoanei de a alege munca pe care o va presta, precum și atingerea altor valori sociale, inerente persoanei.

La caz, este importantă accentuarea întrunirii laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 168 Cod penal, care constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiune sau inacțiune, manifestată prin obținerea muncii de la o persoană împotriva voinței ei, prin înșelăciune.

Caracteristic acestei metode, ca de altfel, și speței deduse judecătii, este dezinformarea conștientă a victimei, care constă în prezentarea vădit falsă a realității (înșelăciunea activă) sau trecerea sub tăcere a realității, când sunt ascunse anumite fapte și circumstanțe care trebuiau comunicate victimei (înșelăciunea pasivă).

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 168 Cod penal, se manifestă prin vinovăție sub forma intenției directe, motivul infracțiunii constituind interesul material.

Prin urmare, generalizând noțiunile menționate, Colegiul penal lărgit constată corectitudinea respingerii de către instanța de apel a argumentelor invocate de apărare în cererea de apel precum că inculpatul nu a urmărit careva scopuri infracționale, nu a avut careva motive ce ar putea duce la consumarea infracțiunii și nici nu a forțat pe nimeni să presteze careva munci împotriva dorinței sale sau să obțină careva servicii prin înșelăciune, fiind just apreciate ca o metodă de apărare.

Referitor la argumentul apărării precum că între inculpatul Gheorghe Țîpac și părțile vătămate au fost încheiate contracte individuale de muncă în formă verbală, ceea ce dovedește caracterul relațiilor civile între părți și nicidecum nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 168 Cod penal, instanța de recurs constată corectitudinea opiniei instanței de apel la acest segment, în sensul obligativității perfectării contractului individual de muncă în formă scrisă.

Așadar, alegațiile apărării cu trimitere la prevederile art. 58 alin. (3) Codul muncii, privind posibilitatea încheierii unui contract individual de muncă în formă verbală, sunt lipsite de suport juridic, în contextul în care legislația muncii pune în sarcina angajatorului perfectarea obligatorie în formă scrisă a contractului individual de muncă, chiar și după admiterea la muncă a salariatului, care însă la caz nu a fost îndeplinită.

În ceea ce privește afirmația avocatului Nicolae Roșca în cererea de recurs, precum că inculpatul la începutul lunii octombrie 2012, a achitat părților vătămate Ion Zubco, Alexei Peșterean și Vadim Botnari câte 1000 lei avans, instanța de recurs specifică că în acord cu art. 7 alin. (4) lit. a) Codul muncii, la munca forțată (obligatorie) se atribuie și încălcarea termenelor stabilite de plată a salariului sau achitarea parțială a acestuia.

Cu referire la condamnarea inculpatului în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, și argumentele formulate de apărare în sensul că suma de 3000 lei a fost împrumutată de către inculpat de la soții Zubco, ulterior achitând și dobânda, Colegiul penal lărgit, constată că acestea au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, menționând că reluarea acesteia nu se mai impune având în vedere și faptul că verificând hotărârea

atacată în raport și cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, nu se identifică existența și a altor motive care analizate din oficiu să ducă la casare.

Față de cele ce preced, Colegiul penal lărgit conchide că, în prezenta cauză, nu se constată admiterea erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, la etapa judecării apelurilor.

În consecință, Colegiul penal lărgit menționează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. art. 414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, astfel că nu există temeii pentru admiterea recursului ordinar în sensul declarat de inculpat.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Nicolae Roșca în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2015, în cauza penală în privința lui ***Țîpac Gheorghe Vasile***.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 30 decembrie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nadejda Toma